

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 14 0 У 003858 19 Увп
Бања Лука, 9.9.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Страхине Ђурковића као предсједника вијећа, Смиљане Мрше и Мерсиде Бјелобрк, као чланова вијећа, уз учешће Наташе Божић као записничара, у управном спору по тужби Д. С. из В., улица Б. број ... (у даљем тексту: тужитељица), против акта број 1089029665 од 16.10.2018. године, туженог Фонд ..., у предмету остваривања права на старосну пензију, одлучујући о захтјеву туженог за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 У 003858 18 У од 28.5.2019. године, у сједници вијећа одржаној 9.9.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом уважењем тужбе поништен је уводно означени акт туженог, којим је одбијена жалба тужитељице изјављена против рјешења Филијала ... у И. С. број 1089029665 од 4.9.2018. године, а којим је тужитељици признато право на старосну пензију почев од 1.4.2018. године у износу од 685,15 КМ мјесечно.

Уважење тужбе и поништење оспореног акта нижестепени суд је образложио ставом да се основано тужбом указује да се првостепено и оспорено рјешење у дијелу који се односи на утврђивање годишњег личног коефицијента тужитељице и износа старосне пензије, заснива на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању. Погрешно и непотпуно чињенично стање се по оцјени суда огледа у томе што тужени није на поуздан начин расправио питање накнаде коју је тужитељица остваривала по основу повремених и привремених послова у 2008., 2009., 2010., 2011. и 2012. години. У том смислу суд закључује да се тужени орган није могао позвати на одредбу члана 123. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, број 134/11, 82/13 и 103/15, у даљем тексту: Закон о ПИО), јер да се у поступку остваривања права по том закону утврђују чињенице које су од значаја за одређивање износа годишњег личног коефицијента тужитељице.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени побија њену законитост због погрешне примјене одредаба Закона о ПИО. Наводи да је тужитељица испуњавала услове за остваривање права на старосну пензију и без накнада остварених по основу уговора о привременим и повремених пословима, јер да су наведене године већ урачунате у укупан пензијски

стаж према пријавама регистрованим по основу радног односа и за исти период су узете у обрачун пензије по бод систему и плате остварене по истом основу. Додаје да је према раније важећем Закону о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, број 106/05) који је важио до ступања на снагу Закона о ПИО накнаде остварене по основу уговора о привременим и повременим пословима се нису уносиле у М4 образац, па накнаде остварене по том основу за 2008. и 2009. годину нису ни могле бити регистроване у матичној евиденцији осигураника и да се из наведених разлога не могу ни узети у обрачун пензије по бод систему, док према прописима који важе од 1.1.2010. године та могућност постоји али за регистровање података у јединствени систем није надлежан тужени већ Пореска управа, што значи да је уплатилац доприноса, односно послодавац код кога је тужитељица обављала привремене и повремене послове требао поднијети одговарајућу пријаву података о оствареним накнадама Пореској управи, како би исте могле бити преузете у матичну евиденцију осигураника. Предложио је да се захтјев уважи и побијана пресуда преиначи тако да се тужба одбије.

Тужитељица је у одговору на захтјев истакла да тужени у захтјеву занемарује чињеницу да је у вријеме подношења захтјева тужитељице за остваривање права на старосну пензију и за признавање наведених новчаних примања у основицу осигурања, био на снази Закон о ПИО који се примјењује од 1.1.2012. године, а да то произлази из садржаја одредаба члана 47. Закона о ПИО. Ово значи да се осим плата у основицу осигурања узимају сва примања на која је и уплаћен допринос што је једини услов да се уплаћени допринос узима као доказ да је остварена накнада по основу обављених послова. Управо утврђивање тих чињеница, како додаје, произлази и из члана 123. став 2. и 3. Закона о ПИО. Предложила је да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев и цјелокупне списе предметне управне ствари и овог управног спора на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11 - у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Правилно нижестепени суд у побијаној пресуди указује на одредбе члана 123. став 1. и 2. Закона о ПИО, према којима чињенице које се не могу утврдити на основу података из матичне евиденције, а које су од значаја за остваривање права се утврђују у поступку рјешавања о тим правима. Тужени није провео поступак ради утврђивања ових чињеница, иако је тужитељица дана 28.6.2018. године поднијела два захтјева, захтјев за остваривање права на старосну пензију и захтјев за признавање исплаћених новчаних накнада по уговорима, у основицу осигурања, већ је тужитељицу само обавијестио о прописима који су важили до ступања на снагу Закона о ПИО, те да ти подаци нису регистровани у матичној евиденцији осигураника.

Према наведеном, у поступку остваривања права тужитељице на старосну пензију тужени није утврдио чињенице које су од значаја за остваривање права тужитељице, чиме се неоснованим указују наводи туженог из захтјева, а супротно томе суд је правилном примјеном наведених законских одредаба тужбу уважио и оспорени акт поништио, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања које је за посљедицу имало неправилну примјену одредаба члана 47. и 123. став 1. и 2. Закона о ПИО.

Према приложеном рјешењу од 07.6.2019. године тужени је поступио у извршењу побијане пресуде тако што је уважио жалбу тужитељице и поништио

рјешење Филијала ... у И. С. број 1089029665 од 4.9.2018. године уз упуте које су садржане у образложењу побијане пресуде.

Из изнијетих разлога по оцјени овог суда у побијаној пресуди нису остварени разлози из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се захтјев туженог одбија на основу члана 40. став 1. ЗУС, јер су остварени разлози из одредаба члана 10. т. 2. и 4. ЗУС за поништење оспореног акта.

Записничар
Наташа Божић

Предсједник вијећа
Страхиња Турковић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић